

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Vår dato

29.10.2014

Saksbehandler

Sissel Bryne Hedland

Vår ref

Saksnr.: 14/8030-5

Deres ref.

Arkivkode

D41 &13

SVAR - HØRING FORSKRIFT OM KRIGSGRAVER
Høringsuttalelse fra Sola kommune

Kulturdepartementet har sendt på høring forslag til forskrift og tilskuddsordning for vedlikehold av krigsgraver i Norge, med frist 15.11.2014

Det legges opp til at nyordningen skal gjøres gjeldende fra 1. januar 2015

I 2011 fikk gravferdsloven en ny paragraf, §23a, der utenlandske soldater og krigsfangers graver ble fredet. Som en direkte konsekvens av dette er det utarbeidet regler om forvaltning og vedlikehold av disse gravene som nå presenteres i forskrifts form.

Kulturdepartementet har egen krigsgravtjeneste som fører register over de om lag 28 000 navngitte og ukjente som er gravlagt i Norge. Samveldestatene (Commonwealth War Graves Commission) har eget register. Krigsgravtjenesten har i dag ansvar for forvaltning og vedlikehold av krigsgravene. Vedlikeholdet har vært ivaretatt på ulike måter gjennom privatpersoner, forsvaret, kommuner og fellesråd. Utgiftene har vært dekket av departementet, etter rekning.

På Sola kirkegård har vi et større felt der 45 soldater fra samveldestatene er gravlagt. Sola kommune har i dag ansvaret for krigsgravene og kommunikasjon med Krigsgravtjeneste og CWGC med hensyn til vedlikehold.

Forslaget:

§ 1 definerer hvilke graver forskriften gjelder for. Graver etter Norske falne er **ikke** en del av denne paragrafen, og dermed heller ikke en del av forslaget til forskrift.

Sola kommune etterlyser likestilt regelverk og tilskuddsordning for både norske og utenlandske krigsgraver.

§2 i høringsforslaget har gitt ansvaret for **vedlikeholdet** av krigsgravene til gravferdsmyndigheten. Gravferdsmyndigheten er definert etter gravferdslovens §23.

For oss lokalt vil det si at Sola kirkelige fellesråd etter forslaget skal overta ansvaret for krigsgravene i Sola.

Begrepet gravferdsmyndighet er knyttet opp mot det offentliges forvaltningsplikt og plikt til å gi alle en grav og trenger ikke, etter vår oppfatning, være knyttet opp mot **vedlikehold** av eksisterende historiske krigsgraver.

Krigsgravtjenesten ved departementet fungerer i dag som **forvalter** gjennom lovgivning, økonomisk bidrag til driften, og gjennom kommunikasjon med utenlandske myndigheter og lokale kommuner

Postadresse

Pb 99, 4097 SOLA

Telefon

51 65 33 00

E-post

postmottak@Sola.kommune.no

Org.nr

948243113

eller kirkeverger. Dette søkes videreført i forslaget til forskrift.

Gravene har fått varig vern gjennom gravferdsloven og er dermed sikret mot sletting og sikret videre vedlikehold.

Det er etter vår vurdering lite hensiktsmessig at Fellesrådet får ansvar for **vedlikeholdet** av historisk graver som krigsgravene er. Dette bør etter vår oppfatning ligge hos kommunene.

Det er festerne som har plikt til å holde gravminner og beplantning i orden på gravene ved våre gravplasser i dag. Det er naturlig at kommunene påtar seg dette ansvaret på vegne av fellesskapet når det gjelder krigsgravene.

§4 omhandler tilsyn. I paragrafens første ledd er klar og tydelig.

Andre ledd legger premissene for samarbeidet om utførelsen av vedlikeholdet. På dette feltet er våre erfaringer sprikende og det må etter vår mening legges opp til en tekst som understreker viktigheten av kommunikasjon, informasjon og samarbeid. Militær kommunikasjon kan føre til misforståelser når både kulturforskjeller, språkforskjeller og klimatiske forhold skal overvinnes i et samarbeid om vedlikehold av krigsgravene.

Forslaget legger opp til en ryddig forvaltning og enkel tilskuddsordning der staten fortsatt dekker utgiftene til **vedlikehold**, nå gjennom årlig tilskudd. Forslaget er lite tydelig på hvordan restaurering og større vedlikeholdsbehov skal godtgjøres. Sola kommune mener det må settes av midler til dette, og rutiner for det nedfelles i forskriften.

Instilling:

Sola kommune støtter i all hovedsak forslag til **Forskrift om krigsgraver**, med følgende innspill som bes medtas i den videre behandlingen av forskriften:

1. Sola kommune mener at også Norske krigsgraver bør innlemmes i regelverket på lik linje med de utenlandske gravene.
2. Sola kommune mener at kommunene er rette ansvarshavende for gjennomføring av **vedlikeholdet** av de utenlandske krigsgravene og mener at dette ansvaret ikke trenger å knyttes opp mot begrepet gravferdsmyndighet.
3. Sola kommune mener det bør legges opp til tydeligere samarbeid om gjennomføringen av vedlikeholdet ved krigsgravene med CWGC. Dette bør komme klart til uttrykk i §4 andre ledd.

Med hilsen

Frode Alvheim
virksomhetsleder
Avdeling eiendom

Sissel Bryne Hedland
park og grøntforvalter

Kopi: Roar Sløgedal, seksjonsleder park og grønt
Trygve Torgersen, kirkeverge i Sola

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

